بسم الله الرحمن الرحيم

ސިވިލް ކޯޓު

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުގޮތް

2201-CVC-2024

ބްރަދަރސް މޮޓޯ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. އަބްދުﷲ ރިޔާޝް އަދި މުހައްމަދު އަބްދުﷲ

ހަޔަރ ޕާރޗޭސް ނުވަތަ ފައިނޭންސް ލީސިންގ މައްސަލަ

ހުކުމްކުރި ޤާޟީ

ޤާޟީ އާއިޝަތު އަޒްމާ އަބްދުލްޣަފޫރު

ނިމުނު ތާރީޚު

05 ޖުމާދަލްއޫލާ 1446

07 ނޮވެންބަރު 2024

ދައުވާކުރާ ފަރާތް

ބްރަދާސް ޓޯ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް

ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C-08/2000

ދައުވާލިބޭ ފަރާތް

ޢަބްދުﷲ ރިޔާސް

ހިތައްފިނިވާގެ / ށ. ފީވައް

އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A265418

މުޙައްމަދު ޢަބްދުﷲ

އުޖާލާ / އއ. ތޮއްޑޫ

އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A276595

ރަޖިސްޓަރީކުރެވުނު ތާރީޚު

14 ސަފަރު 1446

18 އޮގަސްޓު 2024

ދައުވާގެ ޚުލާޞާ

މިއީ، ބްރަދަރސް މޮޓޯ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C-08/2000) އާއި ހިތައްފިނިވާގެ / ށ. ފީވަކް، އަބްދުﷲ ރިޔާޝް (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A265418) އާއި އުޖާލާ / އއ. ތޮއްޑޫ، މުޙައްމަދު އަބްދުﷲ (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A276595) އާދެމެދު ހެދިފައިވާ ނަންބަރު FL003013 (06 ޖެނުއަރީ 2023) އެގްރީމެންޓްގެ ދަށުން އަބްދުﷲ ރިޔާޝް އިންސްޓޯލްމަންޓްގެ ގޮތުގައި ސައިކަލެއް ނެގުމަށްފަހު އެގްރީމެންޓްގެ ދަށުން މިހާތަނަށް ދައްކަންޖެހި ނުދައްކާވާ 84,034/99ރ (އަށްޑިހަ ހަތަރުހާސް ތިރީސް ހަތަރުރުފިޔާ / ނުވަދިހަ ނުވަލާރި) އާއި، ގާނޫނީ ވަކީލު ފީގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ 5,400/-ރ (ފަސްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ރުފިޔާ) އާއެކު ޖުމްލަ 89,434/99ރ (އަށްޑިހަ ނުވަހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ތިރީސް ހަތަރުރުފިޔާ / ނުވަދިހަ ނުވަލާރި) އާއި، މި މައްސަލަ ކޯޓުގައި ހިނގަމުންދާ މުއްދަތުގައި އެގްރީމެންޓްގެ ދަށުން އިތުރަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ހޯދުމަށް އެދި އަބްދުﷲ ރިޔާޝް އާއި މި މުޢާމަލާތުގައި ގެރެންޓަރުގެ ގޮތުގައި ސޮއިކުރައްވާފައިވާ މުޙައްމަދު އަބްދުﷲގެ ކިބައިން ބްރަދަރސް މޮޓޯ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފައިސާ ހޯދައިދިނުމަށް ދައުވާކޮށްފައިވާ މައްސަލައެކެވެ.

ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް

ދައުވާކުރާ ފަރާތުން އެދިފައިވާ ގޮތް

1. ބްރަދަރސް މޮޓޯ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އާއި އަބްދުﷲ ރިޔާޝް އާއި މުޙައްމަދު އަބްދުﷲ އާދެމެދު ހެދިފައިވާ އެއްބަސްވުމާ ދައުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން ޚިލާފުވެފައިވާތީ، ދައުވާކުރާ ފަރާތުން އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދައުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން ދައްކަންޖެހޭ 89,434/99ރ (އަށްޑިހަ ނުވަހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ތިރީސް ހަތަރުރުފިޔާ / ނުވަދިހަ ނުވަލާރި) 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ބްރަދަރސް މޮޓޯ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އަށް ދެއްކުމަށް ދައުވާލިބޭ ފަރާތްތަކަށް އަންގައި ޙުކުމްކޮށްދިނުމަށް ދައުވާ ފަރާތުން ބޭނުން އެދެއެވެ.

ދައުވާކުރާ ފަރާތުން އަދި ހާޒިރުވެ [illegible] ދައުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން [illegible] އިޢުތިރާފާއި ބެހޭގޮތުން [illegible]

2. މި ޝަރީޢަތުން އަބްދުﷲ ރިޔާޝް އާއި މުޙައްމަދު އަބްދުﷲގެ މައްޗަށް ދައުވާކުރެވިފައިވާ ބްރަދަރސް މޮޓޯ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އިން ހުށަހަޅާފައިވާ ދައުވާ [illegible] އަބްދުﷲ ރިޔާޝް އާއި މުޙައްމަދު އަބްދުﷲ އަށް 19 ސެޕްޓެމްބަރު 2024 ވަނަ ދުވަހު ދައުވާ ކިޔައިދެވިއްޖެއެވެ.

3. މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު[1]ގެ 103 ވަނަ މާއްދާގައި، ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދައުވާ ކިޔާ ޖަވާބުދާރީވުމަށް 14 (ސާދަ) ދުވަސް ލިބޭނެ ކަމަށާއި، އެ ޤާނޫނުގެ 102 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ދައުވާއަށް ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ޖަވާބުދާރީވާނީ [illegible] ދައުވާ ކިޔައިދިނުމުން ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ޖަވާބުދާރީވުމަށް ލިބޭނެ މުއްދަތަކީ، 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ މުއްދަތުގައި [illegible] އަދި ދައުވާއަށް ޖަވާބުދާރީވުމަށް އަބްދުﷲ ރިޔާޝް އާއި މުޙައްމަދު އަބްދުﷲގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިނުވެއެވެ.

---

[1] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021

4. ދައުވާކުރާ ބްރަދަރސް މޮޓޯ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްއިން ދައުވާލިބޭ އަބްދުﷲ ނިޔާސް އާއި މުޙައްމަދު އަބްދުﷲގެ މައްޗަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މި ދައުވާއަކީ [illegible] ދައުވާއެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ދައުވާގައި ހޯދުމަށް އެދިފައިވާ ޖުމްލަ 12,669/09ރ (ބާރަހާސް ހަސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސްނުވަ ރުފިޔާ / ނުވަ ލާރި) އަދި ދައުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އެ ފައިސާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދައްކަމަށް އަބްދުﷲ ނިޔާސް އާއި މުޙައްމަދު އަބްދުﷲގެ [illegible] ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ޙުކުމްކޮށް ދިނުމަށް އެދި ދައުވާކުރާ ބްރަދަރސް މޮޓޯ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން 20 އޮކްޓޫބަރު 2024 ވަނަ ދުވަހު "ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ޙުކުމްކުރުމަށް އެދޭ ފޯމު"[2] މިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައެވެ.

5. މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު[3] 112 ވަނަ މާއްދާގައި، "ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ކުރާ ޙުކުމް" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ދައުވާއާ ޖަވާބުދާރީވުމަށްފަހު، ދައުވާގެ ދިފާޢު ހުށަހަޅަން ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތުގައި ދައުވާއަށް ދިފާޢު ހުށަހަޅައިނުވާ ޙާލަތުގައި، މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ހިންގުމާ ނުލައި، ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް އިތުރު ނޯޓިހެއް ދިނުމަކާ ނުލައި، އެ މައްސަލައިގައި ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ނިންމައި ކުރާ ޙުކުމަކަށް ބަޔާންކޮށްފައެވެ.

6. ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ޙުކުމްކުރުމުގެ ޝަރުޠުތައް އިސްވެ ބުނެވުނު ޤާނޫނުގެ 115 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، އެމާއްދާގެ (ހ) ގައި، ދައުވާކުރާ ފަރާތުން އެދިގެން ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ޙުކުމްކުރެވޭނީ 02 (ދޭއް) ޙާލަތެއް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެއީ؛

(ހ) ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ދައުވާއާ ޖަވާބުދާރީވުމަށްފަހު، ދައުވާއާ ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ލިޔުމެއް ހުށަހަޅާފައިނުވުން ނުވަތަ އެ ދައުވާއަށް ދިފާޢު ހުށަހަޅާފައިނުވުން؛ އަދި

(ށ) އެކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތު ހަމަވެފައިވުމެވެ.

އަދި އެމާއްދާގެ (ށ) ގައި، ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ދައުވާގެ ދިފާޢު ހުށަހަޅާފައިނުވާ ޙާލަތުގައި ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ޙުކުމްކުރުމުގެ ކުރިން، [illegible] ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ދައުވާގެ ދިފާޢު ހުށަހަޅާފައިނުވާނަމަ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައެވެ.

7. ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ޙުކުމްކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާއިރު ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ކަންކަން މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން އެ މާއްދާގެ (ހ) ގެ

(1) ފައިސާގެ އަދަދު ކަނޑައެޅިގެން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދައުވާ؛

(2) ފައިސާގެ އަދަދު ކޯޓުން ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ދައުވާ؛

(3) މުދާ ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ ދައުވާތަކުގެ ތެރެއިން، މުދާ ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ ބަދަލުގައި މުދަލުގެ އަގު ދެއްކުމުގެ އިޚްތިޔާރު ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދީފައި ނުވާ ދައުވާ؛

(4) އަދި މިމާއްދާގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން (3) ވަނަ ނަންބަރާ ހިނގައިގެން [illegible] ފޯމާ ހިއްސާ ދައުވާތައް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

---

[2] ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2022/R-105 (ސިވިލް ކޯޓުގެ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު) ގެ ޖަދުވަލުގައިވާ ފޯމު 26.

[3] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021

(4) އަދި މިއަކުރުގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން (3) ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއަށް ވުރެ ގިނަ ފައިސާ ހިފުން ދައުވާލިބޭ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

8. މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު ގެ 118 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ވަނީ ދައުވާއަކީ ފައިސާގެ އަދަދު ކަނޑައެޅިގެން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދައުވާއެއްނަމަ، މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު ގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ހުށަހެޅުމުގެ ހުށަހަޅާއިރު، އެ ހުށަހެޅުމުގައި

(1) އަދާކުރަން އޮތް ދަރަނީގެ ޖުމްލަ އަދަދު ދައުވާކުރި ހަވާލުކުރަންޖެހޭ ތާރީޚު؛ ނުވަތަ

(2) އިންސްޓޯލްމަންޓްތަކަކަށް ބަހާލައިގެން ފައިސާ ދައްކަން ޖެހޭ މުއްދަތު؛

އެނގެން އޮންނަންވާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތުމުން، އަދި އެ ޤާނޫނުގެ 118 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ފައިސާގެ އަދަދު ކަނޑައެޅިގެން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދައުވާގެ ހުށަހެޅުމުގައި ގެނެވިގެން އަދިކު ޝަރީޢަތުގައި ހުކުމް ކުރަނަމަ، އެ ހުކުމް ކުރާނީ، އެދައުވާގައި ބަޔާންކުރާ ދައުވާގެ އަދަދުގެ ތެރެއިން، ދައުވާކުރި ފަރާތުން ޤަބޫލުކޮށްފައިވާ ނުވާ ދައުވާގެ އަދަދާއި ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދުތަކާއި އަނިޔާވާ ގޮތުން ނަގައިދިނުމަށްކަމުގައި، އެއީ، (1) އަދިކު ޝަރީޢަތުގައި ހުކުމްކުރާ ދުވަހާއި ހަމައަށް އެދި ހުށަހެޅުމުގައި ދައުވާ ދައުވާކުރި ނުވަތަ ހުކުމްކުރާ ތާރީޚުގައި ދައުވާކުރާ ނުވަތަ؛ (2) ހުށަހެޅުމުގައި ދައުވާ ދައުވާކުރުމުގެ ތާރީޚުން ނުވަތަ ހުކުމް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނިސްބަތަކަށް ވަގުތަކުން ދައުވާ ދައުވާކުރުމަކުން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

މައްސަލާގެ ނަތީޖާ

9. އަދިކު ޝަރީޢަތުގައި ހުކުމް ކުރާއިރު މައްސަލާގައި ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދުތަކާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންޖެހޭތީ، މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު ގެ 118 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، މައްސަލަ ކާމިލް ހުށަހަޅަން ޖެހުމުގެ ސަބަބުން ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދުގެ ގޮތުގައި ހޭދަކުރި އަދަދުކަމަށްވާ 5,400/-ރ (ފަސްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަދާ ދައުވާކުރި ފަރާތުން ހޯދައިދިނުމަށް ފަރާތަކުން އެދިފައިވާތީ، އެފައިސާ ޝަރީޢަތުން ނަގައިދޭންޖެހޭނެއެވެ.

10. މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު ގެ 268 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން މި ހުކުމް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް 30 ދުވަހުގެ މުއްދަތެއް [illegible] ލިބިގެންވެއެވެ.

ހުކުމް

ދެންފަހެ، ބުނެވުނު ކަންތައްތައް އެގޮތުގައި ހުރުމުން، ބަރަކާތު މަޖީ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C-08/2000) ގެ ފަރާތުން ހިމާޔަތްތެރިވާގެ / ސ. ޕިއުރް، އަބްދުﷲ ރިޔާޒް (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A265418) އާއި ރުޖިޔާ / ހއ. ފޮމެޓޭ، މުޙައްމަދު އަބްދުﷲ (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A276595) ގެ މައްޗަށް ކުރެވިފައިވާ މިދައުވާގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގައި ބަޔާންކުރާ، ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ދައުވާއަށް ޖަވާބު ނުދީގެން ދައުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުގެ އަދިކު ޝަރީޢަތުގައި ހުކުމްކުރުމުގެ ޝަރުތުތަކާ ފުރިހަމަވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި،

ދައުވާގައި ހޯދުމަށް އެދިފައިވާ 7,269/09ރ (ހަތްހާސް ދުއިސައްތަ ފަސްދޮޅަސްނުވަ ރުފިޔާ / ނުވަލާރި) އާއި ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދުގެ ގޮތުގައި ހޯދުމަށް އެދިފައިވާ 5,400/-ރ (ފަސްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ރުފިޔާ) އާއި ޖުމުލަ

12,669/09ރ (ބާރަހާސް ހަސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސްނުވަ ރުފިޔާ / ނުވަލާރި) އަކީ ދަޢުވާލިބޭ އަބްދުﷲ ރިޔާޝް އާއި މުޙައްމަދު އަބްދުﷲގެ ފަރާތުން ބްރަދަރސް ޖޯބ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްއަށް ލިބެންޖެހޭ ފައިސާއެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައި،

12,669/09ރ (ބާރަހާސް ހަސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސްނުވަ ރުފިޔާ / ނުވަލާރި) ބްރަދަރސް ޖޯބ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްއަށް ލިބިދިނުމުގެ ގޮތުން މިއަދު (07 ނޮވެމްބަރު 2024) ން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މިފައިސާ ސިވިލް ކޯޓަށް ދައްކައި ހަވާލުކުރުމަށް އަބްދުﷲ ރިޔާޝް އާއި މުޙައްމަދު އަބްދުﷲއަށް އަންގައި، އަބްދުﷲ ރިޔާޝް އާއި މުޙައްމަދު އަބްދުﷲގެ ފައިދާ ހާސިލުވަގައި ހުކުމްކުރީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބަލައި ހުކުމްކުރީ

އާއިޝަތު އަޒުފާ އަބްދުލްޣަފޫރު

ގާޟީ